

OZVENA Z BOBROVCA

ROČNÍK: **XXVII.**

JÚL-AUGUST-SEPTEMBER

Občasník Číslo 3/2023

Bobroveckí horolezci oslavujú 60-tku

V živote človeka, spoločnosti prichádzajú okamihy, keď sa treba zastaviť, pozrieť sa naspäť a zaspomínať. Šesťdesiat rokov v živote človeka ubehne ako voda; detstvo, dospelosť a tridsať rokov aktívnej práce. V živote organizácie spolku je to dosť dlhá doba na to, aby sa dalo spomínať, rekapitulovať, hodnotiť. A tak aj my, bobroveckí horolezci, pri príležitosti 60. výročia založenia oddielu chceme bilancovať, podeliť sa so širokou verejnosťou o naše zážitky, príbehy, skúsenosti a urobiť stručný prierez činností oddielu za šesť desaťročí jeho existencie.

O prvé lezenie a horolezecké výstupy sa naši chlapci pokúšali už dávno predtým, ako bol založený oddiel. Najprv na konopných lanách, neskôr aj na „umelých“ lanách a po domácky vyrobenom náradí liezli mladí chlapci po skalách v oblasti Červenca, spúšťali sa do jaskýň – dier na Mnícha, pokúšali sa zlanovať a robili vysokohorskú turistiku v našom bobroveckom odbore turistiky. A títo nadšenci nakoniec založili horolezecký oddiel v Bobrovci. Stalo sa tak na hasičskej zbrojnici 8. augusta roku 1963. Zakladajúci členovia boli: Rudolf Meško, Július Rusina, Ján Lisý, Jozef Kubala, Ján Fašiang a Vladimír Tábor. Okresný zväz na tejto ustanovujúcej schôdzi zastupovali Ivan Kováč a Ing. Jozef Pardel.

• Matterhorn - Horný rad: Ján Gregor, Jozef Komár, Július Rusina, Eubomír Chebeň, dolný rad: Jozef Rak, Alexander Kusý, Rudolf Meško.

Potom nasledovali roky plné elánu, nadšenia, horolezeckého opojenia, zháňanie a vyrábanie skôb, rebrikov, klinov a prvé prvo-výstupy na cvičných skalách a lezenie vo Vysokých Tatrách. Zo začiatku nás metodicky usmerňoval Braňo Ulenfeld z Ružomberka a keď šiesti chlapci absolvovali kurz cvičiteľov horolezectva stali sme sa normálnym fungujúcim horolezeckým oddielom. Postupne sa hlásili do oddielu ďalší záujemci, ktorí však v dvojročnej čakacej dobe museli preukázať po stránke fyzickej a charakterovej oprávnenosť stať sa horolezcami. **Prichádzajú ďalší horolezci, stredná generácia, mladšia a najmladšia.** Postupne vstupujú do oddielu aj chlapci mimo Bobrovca; z Liptovského Mikuláša, Trsteného, silná horolezecká partia z Jalovca a aj chlapci z Liptovského Trnovca. Od založenia oddielu do roku 2022 pôsobilo v oddiele 92 členov. Dnes evidujeme 57 člennú základňu. Činnosť HO Bobrovec za 60 rokov bola veľmi rozmanitá. Možno ju zhrnúť do troch kapitol. Jadro tvorí horolezecká a iná športová činnosť, ďalej to bola rozsiahla brigádnická činnosť a napokon treba spomenúť pestrý spoločenský život.

• Cvičné skaly

Pokusy o lezenie začali už v auguste 1963. Rodiskom lezenia nášho oddielu sa stala oblasť Uhliska, skamenenej Mary a Veľkého sedla. Prvý horolezecký výstup po založení HO na cvičných skalách bola cesta na Mních klasifikácie II.-III., ktorú liezli Ján Lisý, Jozef Kubala, Peter Kubala. Postupom času pribúdali aj skúsenosti a začali sme budovať prvé cesty v oblasti Malého sedla a Mnícha. Nestorom prvo-výstupov bol Janko Lisý-Paráč. Vrcholom snaženia bolo vylezenie „Diretisimy“ na Veľké sedlo, kde prvo-výstup uskutočnili Ján Gregor a Ján Lisý. Cestu ohodnotili na VI. A2 a liezli ju 7 hodín.

Zbieraním skúseností a príchodom mladých lezcov, začali naše cesty na cvičné skaly naberať na kvalite. Priekopníkmi nových ciest boli Milan Madaj, Ladislav Kita, Ján Lepiš, neskôr Juraj Danko, Ivan Staroň.

Vysoké Tatry

Po otestovaní svojich schopností na cvičných skalách, prišlo na rad lezenie vo väčšom horstve, a to v Tatrách. Tu si prvé cesty zapísali Ján Lisý, Rudolf Meško, Jozef Kubala a Július Rusina. Úplne prvou cestou v Tatrách bolo lezenie 20. 3. 1964 na Kôpky kl. III. a Zlobivú kl. II.-III., ktorú absolvoval Rudolf Meško. Medzi ďalšie významné cesty tej doby patrili Volia veža „Štafel“ kl. V., Kozí štít „Južný pilier“, Jahňací štít, zadný Gerlach „Birkenmayer“ VI. Posilnením oddielu o mladých lezcov (Štefan Gregor, Ján Gregor, Miroslav Dubovský, Ľubomír Chebeň, Jozef Rak) začali aj kvalitnejšie výstupy:

Opálova veža (Š. Gregor, J. Lisý), Ošarpance „Kniha“ kl.VI. (J. Gregor, J. Rak), „Janiga - Eštok“ (J.Gregor, R.Meško), Volia veža „Orolin“ VI. A2(R. Meško, Š. Gregor, Ľ. Chebeň), „Barónka“ Východná Železná brána (J. Gregor, Jozef Rusina, Ľ. Chebeň).

O niekoľko rokov sa oddiel opäť omladzuje a rastie aj výkonnosť lezcov. Prichádza stredná generácia spolu s novými technikami lezenia, čo sa odzr-

kadluje na kvalite lezenia. O túto etapu sa zaslúžila generácia: Stanislav Madaj, Zdeno Danko, Juraj Gonda, Peter Uhrín, Jozef Frajkor, Jaroslav Lovich. Vyliezli veľa ťažkých ciest. Za zmienku stojí spomenúť aspoň niektoré: Dračia hlava „Páleníček“ V+ A1, Stredohrot „Cagašik“ V-VI., Žltá stena „Diretisima“ V+ A2, „Hokejka“ V+ A2, Zadný Gerlach „Kuchař“ VI., Malý Kežmarák „Diretisima“ V+ A3.

Zahranie

Prvými „lastovičkami“, ktoré uzreli európske veľhory - Rakúske Alpy - boli v roku 1968 Jozef a Vladimír Táborý a zdolanie vrcholu Zückerhütel, 3507 m a niekoľko zájazdov Horskej služby do Walských Álp, na ktorých sa zúčastnili naši členovia Alojz Kovačič a Štefan Gregor. Potom sa akoby vrece roztrhlo so zájazdmi a expedíciami. Vycestovanie však nebolo také jednoduché, ako sa na prvý pohľad zdá. V prvom rade získavanie finančných prostriedkov na expedície predchádzalo stovkám hodín tvrdej roboty natieraním továrenských komínov, kostolov, ako aj budov vtedajšej vládnej garnitúry.

Keď sme získali dostatok skúseností a rozšírili dobrú spoluprácu s inými horolezeckými zoskupeniami náš maličký oddiel, v tých časoch jediný dedinský oddiel, ktorému nikto nedával šancu na prežitie, vykročil za hranice ČSSR a po prvýkrát usporiadal horolezecký zájazd do zahraničia. Naše kroky viedli do pieskovcovej oblasti v bývalej NDR. Po niekoľkých skúsenostiach v zahraničí sme sa odvážili podniknúť väčšie expedície, čo do investícií, ale aj vzdialeností. V roku 1973 Rudo Meško spolu s výberom Slovenska nabrali smer na sever do kráľovstva Trólov – Romsdalu v Nórsku. Ďalšia návšteva Nórska bola šesťčlenná výprava v roku 1977, tretia v roku 1988. Naposledy sme do Nórska zavítali v roku 1997 do oblasti Lofoty na ostrov Austvågøy-Henigsvaer, ktoré sú vzdialené 300 km za polárnym kruhom. Zvláštnosťou lezenia v Nórsku bolo, že mnoho ciest sme absolvovali v noč-

ných hodinách, v období kedy je na severe Polárny deň. Expedície sme striedali rovnako, ako aj klimatické pásma, a tak sme sa vydali aj do nehostinnej krajiny Maroko, ktorá je jednou zo štátov Afriky. Tu sme zdolali najvyšší vrchol pohoria Atlasu – Džabal Tubkal, 4165 m n.m. a prešli hrebeňom všetky štyri tisícovky pohorím Veľký Atlas. Cestou na Atlasu sme navštívili pohorie Sierra Nevada v Španielsku, kde sme vystúpili na najvyššie vrcholy, a to Mulhacen a Pico de Valeta. Vyznamenanim pre náš oddiel bola expedícia organizovaná Slovenským horolezeckým zväzom v roku 1974 na pohoria Hindukúš v Afganistane, ktorej sa zúčastnil náš člen Rudo Meško, na vrch Nošak, 7492 m n.m. Doposiaľ je aj držiteľom výškového rekordu, 7100 m n.m., kedy mu do vrcholového bodu chýbalo necelých 400 m n.m., pre zlé zdravotné problémy sa musel vrátiť. Neobišli sme ani pohorie Kaukaz, kde sme vyliezli cesty na Zaromag, 4203 m n.m., IV. B, Adaj Choch, 4426 m n.m., VI. A, Pik Nikolajeva, 4100 m n.m., Vých.Elbrus, 5610 m n.m. a ďalšie.

Dolomity – známa oblasť nielen medzi horolezcami. Tu boli vylezené cesty na Tre Cime di Lavaredo – Žltá hrana RP, Cima Piccola „Cassin“ VII- RP, Punta di Frida VI.RP, Vecchio Zacaria VI+, na Cinque Torri cestu Torre Grande VII- a mnoho iných. A práve tu, v Dolomitoch na vrchole Monte Paterno, 2746 m n.m., sa nám dostalo veľkej cti stretnúť legendu svetového horolezectva **Reinholda Messnera**. Bol to skutočne zážitok. Ďalšia slovenská expedícia, tentokrát do pohoria Ťan-Šan, bola organizovaná v roku 1990 Horskou službou Západné Tatry-Juh a zúčastnil sa jej Peter Uhrín. O dva roky neskôr na to isté pohorie skupina horolezcov, v ktorej sme mali zastúpenie Janom Gregorom a Stanom Madajom mala hlavný cieľ - vrchol Chan Tengri, 7010 mn.m. Neobišli sme ani Ameriku, kde naši chlapci vyliezli v štáte Colorado cestu na Grand Titan kl. IV+. Hľadeli sme taktiež do kráterov sopiek Etna, 3300 mn.m. a Vezuv, stáli na najvyššom vrchu Turecka Ararate, 5165 m n.m., kde údajne pristála Noemova loď, vystúpili sme na bájný Olymp, 2917 mn.m. či liezli v oblasti Meteora, kde na vrcholoch vysokých skál, majú postavené svoje kláštory ortodoxní mnísi. A v neposlednom rade nesmieme zabudnúť na vznešené Alpy. Práve v nich sa križovali naše cesty. Či už sme išli zo severu, juhu, východu alebo západu, neobišli sme miesta, na ktoré nás vždy tak priťahovali – biela krása Monte Rosy, 4600 m n.m., Eigeru, Gross Glockneru, 3798 mn.m., najvyššieho vrcholu Európy Mont Blancu, 4810 m n.m. alebo vznešeného Matterhornu, 4477 m n.m., ktorý nás trikrát na seba nepustil.

Doposiaľ sme sa zúčastnili 78 zájazdov, prešli sme okolo 55 štátov sveta a navštívili 4 kontinenty. Priblí-

žili sme aspoň niektoré, pre nás významné horolezecké cesty a výkony, aby ste vedeli, čo všetko dosiahol niekedy ten malý dedinský, mnohými zatracovaný oddiel, ktorý nemal prežiť ani 5 rokov, a ktorý dnes oslavuje 60-tku od svojho zrodenia.

Iná športová činnosť

Ani v mimolezeckej oblasti nezaostávame za inými horolezeckými oddielmi. Veľa našich členov sa zúčastňovalo známych lyžiarskych behov ako „Biela stopa SNP“, „Jesenická 70-tka“, Jizerská 50-tka“, či pochod „Po stopách 1. čsl. armádneho zboru“. Postupom času sa predieral do popredia šport, u nás menej známy, ktorý prišiel z Álp – skialpinizmus. Prvými priekopníkmi tohoto športu, ako aj pretekármi boli Jozef Rusina – „Heli“ a Jaroslav Lovich. „Heli“ na pretekoch v Nízkych Tatrách v roku 1980 obsadil 15. miesto. Neskôr si tento šport získaval čoraz viac svojich obľúbencov aj medzi našimi horolezcami. Záujem o skialpinizmus bol až taký veľký, že v roku 1992 sme sa rozhodli usporiadať preteky a požiadali Slovenský horolezecký spolok JAMES o začlenenie do Slovenského pohára (SP) v skialpinizme. Preteky sme nazvali „Rallye Červenec“. Do organizovania sa zapojil celý oddiel, za čo sa nám dostalo úprimného obdivu od organizátorov SP, ako aj samotných pretekárov. Prvenstvá v tomto športe sme získavali práve vďaka M. Madajovi, ktorý spoločne s Dušanom Triznom, SK Žiarska dolina, doslova valcovali preteky SP. Množstvo víťazstiev a medailových umiestnení

v jednotlivých pretekoch ako aj celkove v Slovenskom pohári, to je časť úspechov, ktoré dosiahol v tomto športe. Podľa jeho slov si najviac cení umiestnenie v rámci Európskeho pohára, a to v najprestížnejších pretekoch EP „Pierra Menta Tivoly“ v Savojských Alpách. Na týchto náročných pretekoch obsadil v roku 1994 2. miesto a taktiež v roku 1995, kedy sa tu uskutočnili 1. Majstrovstvá Európy 2. miesto a celkovo 2. miesto v Európskom pohári. Od roku 2008 sme spojili sily tri silné oblasti (Bobrovec-Žiarska dolina - Zuberec) a začala sa písať história najťažších pretekov strednej Európy - Bokami Západných Tatier.

Nielen skialpinizmus je prednosťou v histórii nášho oddielu, ale takisto behy do vrchu a horské behy. Najznámejším horským behom na Slovensku je Memoriál Ing. Jozefa Psotku. Už v prvých ročníkoch tohto behu, t.j. od roku 1984, sme mali zastúpenie aj medailové umiestnenia zásluhou Stanislava Madaja a Márie Táborovej. Postupom času sa k týmto dvom pridal Zdeno Danko, Milan Madaj a ďalší členovia oddielu. Triumf a najviac víťazstiev, dohromady 10-krát, získal práve M. Madaj. Okrem množstva domácich behov sa zúčastňoval aj svetových; v roku 1992 a 1993 obsadil v behu na Mont Blanc 3. miesto, na Monte Rosu 2. miesto, zúčastnil sa aj náročného Everest maratónu v Himalájach v nadmorskej výške 4000 m n.m., či maratónu v USA, štáte Colorado na Castle Peak, kde obsadil vynikajúce 6. miesto. Len pre zaujímavosť, beh na Mont Blanc, 4810 m n.m. a späť, kde štart aj cieľ bol vo výške 1000 m n.m., mu trval 7:05 hod. Nesmieme zabudnúť na domáci beh do vrchu „Chod' ako môžeš“, na ktorom sa takisto zúčastňujeme nielen ako pretekári, ale ako aj organizátori popri kamarátoch z lyžiarskeho oddielu.

Brigádnická činnosť

Horolezecký oddiel okrem svojej športovej činnosti, ktorá bola hlavnou náplňou jeho pôsobenia, vyvíjal aj mimošportovú činnosť, v tomto prípade brigádnickú. Dôvod bol prostý; získanie prostriedkov – financií na svoju športovú a kultúrno-spoločenskú činnosť.

V tomto období sme na území Liptova a Oravy obnovili fasády kostolov a zvoníc. Dobrý chýr o kvalite prác nás zaviedol až do Krakovian pri Piešťanoch. Okrem natierania sa v mnohých prípadoch robili aj klampiarske práce. Nielen cirkevné objekty boli hlavnou náplňou našej brigádnickej činnosti. Postupom času sme sa zamerali aj na priemyselné objekty. Z mnohých môžeme spomenúť natieranie komína – signalizačných pásov, nápisov a rebríka v Petrochme v Dubovej, ktorý meria 160 m. Tento sme natierali celkom 7x.. Z finančných prostriedkov získaných za tieto práce oddiel zakúpil autobus Ikarus-Avia a le-

zecký materiál pre členov nášho oddielu. Ďalšiu brigádnicú činnosť sme vykonávali na JRD Kvačany, kde sme striekali maštalné budovy a vo Veľkom Bobrovom hasili silážne veže. Za túto činnosť nám JRD požičalo Áviu na expedíciu do Maroka v roku 1981. Brigádnicú činnosť, či skôr kamarátsku pomoc, sme vykonávali pri výstavbe rodinných domov našich členov, ale aj iných v Bobrovci a okolí.

Spoločenský život oddielu

HO to nebola len partia chlapcov čo ložili po horách, ale aj partia, ktorú spájalo niečo bližšie a ako plynuli roky, spolupatričnosť medzi horolezcami, ale aj rodinami sa prehlbovala a zrazu sme boli jedna veľká rodina pospájaná akýmsi neviditeľným horolezeckým lanom. Zvláštnou kapitolou nášho oddielového života boli jubileá. Prvým medzníkom v tomto smere

bolo pasovanie našich členov do staromládeneckého stavu. A práve na týchto pasovčkách sa udomácnil termín „Židáky“ – židovské sviatky, ktorý pretrváva dodnes a ktorý každoročne organizujeme vždy v novembri ako rozlúčku s letnou sezónou spojenou s aktívnym lezením na skalách Mnícha, Mary, a potom večer pri kozube oprašujeme svoje spomienky a zážitky a spievame, niekedy až do rána.

Nemožno nespomenúť oslavy pri príležitosti jubilejného oddielu. Tieto sme organizovali po desaťročiach. Prvé desaťročie sme si pripomenuli na chate ČSD – Mier, kde bol vtedy chatárom Miroslav Púček. Medzi pozvanými hosťami sme okrem predsedov všetkých oddielov a odborov TJ Bobrovec privítali aj významné osobnosti z horolezeckého hnutia. Arno Puškáš, Ivan Gálfy, Fero Závadský, Ivan Kluvánek, Braňo Ulenfeld a ďalší nám prišli zablahoželať. A práve tu sme dohodli nomináciu Ruda Meššu ako člena horolezeckej expedície Slovenska na Hindukúš. 20 rokov oddielu sme oslávili na chate Priemstav, kde bol chatár Janko Lisý, a tu z rúk predstaviteľov Slovenského horolezeckého zväzu viacerí naši členovia dostali bronzové, strieborné a zlaté odznaky IAMES. Súčasťou týchto osláv bola pekná výstava s horolezeckou tematikou v KD v Bobrovci..

Drobárfest – nikoho by ani vo sne nenapadlo, že je to pomenovanie festivalu filmu, ktorý organizujeme od r.2007. Spočiatku to bolo len „Premietanie filmov a fotografií“, a raz sme nevedeli, aký názov by prináležal tomuto podujatiu. Náš dobrý kamarát Palo Ballo povedal: „Veď ste Drobári, dajte tomuto festivalu pomenovanie Drobárfest“. A tak sa aj stalo. Každý rok tesne pred Vianocami ponúkame širokej verejnosti kultúrny zážitok z prostredia horolezectva a cestovania. A ako inak, nesmú pri tom chýbať bobrovecké droby.

Záver

Šesťdesiat rokov je za nami. Pred nami sú ďalšie desaťročia, pevne veríme, že úspešného bytia horolezeckého oddielu JAMES Bobrovec. Za 60 uplynulých rokov sme zaznamenali len jeden vážnejší úraz a aj v budúcnosti budú naši horolezci liezť bezpečne, isto, bez zranení a úrazov, čo je asi ten najkrajší vinš jubilantovi. Chceme sa ešte poďakovať všetkým našim priaznivcom, ktorí nám vždy držali palce. Sme hrdí, že môžeme byť súčasťou Športového klubu, a tak šíriť dobré meno našej obce Bobrovec.

-mr-

Čože je to päťdesiatka...

Keď má človek päťdesiat rokov, už niečo dokázal, vie kam smeruje jeho cesta a žije si svoj život. Keď má päťdesiat rokov chata, je to úplne to isté. Dokázala si získať priazeň nespočetného množstva ľudí, vytvorila si pravidlá a žije si svoj život. K tomu jej dopomohli dobrí sponzori a obrovské množstvo usilovných a šikovných rúk. To je Chata pod Náružím, domácky chatu v Červenci. Je majetkom Obce Bobrovec a Chatárske spoločenstvo Bobrovec, ktoré ju prevádzkuje, je jej nájomcom.

Hoci v tomto roku má už 53 rokov, pre pandémiu

si musela na svoju oslavu päťdesiatky počkať. Kona sa v polovičke júna a trvala, ako sa patrí, tri dni a tri noci. Vo štvrtok prijal starosta obce Bobrovec v obradnej miestnosti OÚ sponzorov chaty, ktorí stáli pri jej zrode. Počas veľmi milého priateľského stretnutia im poďakoval za ich pomoc.

V piatok od rána sa na chatu schádzali členovia chatárskeho spoločenstva, je nás skoro 100, aby pripravili všetko na vyvrcholenie oslavy v sobotu s verejnosťou. Nakrájať 30 kíl mäsa na guláš, prígúľať tri sudy piva, načistiť zemiaky a cibule pre očakávaných

200 hostí. Nezabudli ani na muziku, a to nie hocijakú, ale ľudovú hudbu Stavbár Žilina.

Muzikanti sú tiež nadšenci pre našu chatu a vyhrávali v sobotu od rána. Hostí, nielen domácich, ale z celého Slovenska, sme víтали ako sa patrí plným pohárom a všetci sa zapísali do pamätnej knihy chaty. Po jedenástej hodine sa začala oficiálna oslava 50 rokov Chaty pod Náružím príhovorom predsedu chatárskeho spoločenstva.

Ten najprv požiadal prítomných o minútu ticha ako spomienku na chatárov, ktorí už nie sú medzi nami. Potom spomenul ako chata funguje, menovite poďakoval bývalým chatárom za ich prácu a angažovanosť počas ich chatárčenia.

Tiež poďakoval za prácu v chatárskom spoločenstve bývalému predsedovi Julkovi Rusinovi. Po slovách starostu obce zahrála muzika tri pesničky a všetci si s nimi s chuťou zaspievali. Celým Červencom sa ozývala bobrovecká pieseň „Obec moja obec“, clivá, ale krásna „Slniečko zapadá“ a na koniec na veselú nôtu V „Pastovníčku na rybníčku“. To už bolo dvanásť a predseda oznámil: „Každá dobrá gazdiná, na dvanásť obed dá!“ Týmto pozval všetkých na fajnový guláš.

Oslava ďalej pokračovala rozhovormi, spomínaním v dobrej nálade, ktorú vytvárali muzikanti až do podvečera.

Môžeme povedať, že akcia sa vydarila aj vďaka priaznivému počasiu. Mne na záver nezostáva nič iné, len poďakovať sa všetkým chatárom i ostatným pomocníkom, ktorí pripravili toto podujatie, za ich úsilie, ktoré vynaložili v rámci svojho voľného času na zdarný priebeh oslavy 50 rokov Chaty Pod Náružím Červenec. Všetci veríme, že naša chata bude i naďalej prekvitať aj do stovky.

Všetko najlepšie, milá chata! Živíó!

Jozef Dikant, predseda Chatárskeho spoločenstva Bobrovec

Leto v Bobruške

A máme tu mesiac Jún, v škôlke na záhrade nám už kvitnú jahody v záhonoch, blíži sa letný slnovrat a pomaly, ale iste sa nám deň za dňom schyľuje ku koncu školského roka.

Tento mesiac a aj koniec mája bol v našej škôlke bohatý na kopec aktivít. Ako každý rok, aj tento pani učiteľky pripravili „Týždeň detskej radosti“. V pondelok, t.j. 29. 5. nás v škôlke navštívil „ocko záchranár“ - pán Nemčok, ktorému sa aj touto cestou chceme srdečne poďakovať. Deťom priblížil svoju prácu, ktorej hlavnou úlohou je ochrana ľudského života a zdravia. Deti si mohli pozrieť sanitku zvnútra, a vyskúšať si rôzne typy zdravotníckych pomôcok. Najväčší úspech mali dlahy, ktoré si deti skúšali na svojich malých rúčkach a nôžkach. Naučili sme sa, že práca záchranárov je veľmi dôležitá, no dúfame, že ju v najbližšom období nebudeme potrebovať. V utorok 30.5. sme boli s deťmi pozvaní do areálu ZŠ v Bobrovci, kde sme mohli spoznávať prácu vojakov armády SR z Demänovej. Pre deti mali pripravené rôzne stanovišťa, na ktorých boli odprezentované rôzne oblasti civilnej obrany ministerstva SR.

Naše detské hlávky všetkému ešte moc nerozumeli, ale mohli sme si vyskúšať ošetrovanie rôznych drobných poranení a najviac nás bavila súťaž v preťahovaní lanom. A nadišla streda, kedy po nás prišiel do škôlky veľký

autobus a celá škôlka sa vybrala na výlet do Čutkovskej doliny na miesto, ktoré sa volá Obrovo. Tam mali deti možnosť kráčať po Obrových stopách, byť moderátorom v obrovom televízore, poskákať si v obrovej posteli, predškoláci dokonca prvýkrát strieľali z luku. Pre deti bol prichystaný bohatý animačný program s príjemným občerstvením v podobe sladkých buchiet a chutným obedom. Šťastlivo sme sa vrátili do Bobrovca, ale museli sme si oddýchnuť, lebo na druhý deň nás čakal „DEŇ DETÍ“. Tento deň sme s deťmi strávili v areáli MŠ, ale nebol to len taký hocijaký deň. Na záhrade nám vyrástol nafukovací hrad v podobe veľkého jednorožca, deti sa predbiehali, kto bude skákať prvý. Hrad sme mali k dispozícii od rána do poludnia. A keďže nám počasie prialo, okrem hradu čakalo na deti aj sladké ľadové osvieženie – nanuk. Deň detí sa pomaly chýlil ku koncu a zanechal v srdiečkach malých škôlkarov krásne spomienky. Ráno nás čakal posledný deň radostného týždňa – piatok. Piatok čakala na deti športová olympiáda, ktorú pripravili pani učiteľky. Na začiatku sme Bobruškinu olympiádu otvorili olympijskou hymnou a oboznámili sme sa s pravidlami športového správania, na dvore čakali na deti rôzne stanovišťa: skákacie vrece, balón s vodou a terč, chodúle, húsenkový tunel, sledline. Deti postupne prekonávali prekážky, nadobudli nové pohybové zručnosti. Ale hlavne si zašportovali a zobudili v sebe športového ducha. Olympiáda sa ukončila vyhlásením víťazov, a to boli ako inak všetky deti, tie dostali sladkú medailu za odmenu.

Týždeň sa nám skončil, ale nebol to hocijaký týždeň. Tvorili ho dni, ktoré v detských srdiečkach zanechali krásne a veselé spomienky.

E.G.

Zazvonil zvonec a školskému roku je koniec ...

Tak ako každý školský rok, aj 2022/2023 sa dostal do cieľovej rovinky. Školský rok bol plný aktivít, nacvičovania programov, dosahovania vzdelávacích cieľov. Celý rok bol pestrý, plný zábavy a deti si na letné prázdniny odnášajú vrece zážitkov a krásnych spomienok. Počas školského roku sme začali s úpravou školského dvora, čo bolo naším hlavným cieľom. S týmto skráňovaním budeme pokračovať aj počas letných mesiacov a prerušenej prevádzky a na deti tak čaká mnoho nových prekvapení v septembri.

Brány materskej školy opúšťajú naši „predškoláci“ – absolventi povinného predprimárneho vzdelávania, ktorých čakajú nové povinnosti v základnej škole. Celý kolektív materskej školy, im prajeme, aby sa im v laviciach darilo a dosahovali tie najlepšie výsledky a plnili sa im ich sny.

Úvodné rodičovské združenie pre školský rok 2023/2024 sa uskutoční 24. augusta 2023 – štvrtok o 15.30 hod. Podrobnejšie informácie dostanú všetci zákonní zástupcovia formou emailu.

Prajeme všetkým krásne leto plné oddychu, rodinnej pohody a čo najviac zábavných zážitkov. Stretne sa v materskej škole opäť 4. septembra 2023.

M.J.

Základná škola - školské okienko

S jarným slniečkom sme vstúpili do posledného štvrťroka školského roka 2022/23. Toto obdobie bolo spojené s viacerými exkurziami, akciami, súťažami...

EXKURZIE

V mesiaci **apríl** žiaci **3.A a 3.B triedy** navštívili múzeum Čierny orol v Lipt. Mikuláši pri príležitosti **110. výročia založenia múzea** a zároveň venovanému mesiacu, ktorý patrí našim lesom. Pod vedením pani lektorky lúštili tajničky, tvorili lastovičky, hrali sa na múzejníkov a na starých písacích strojoch vypisovali evidenčné lístky. **Žiaci 5.A a 5.B triedy** navštívili **Experimentálnu hydrologickú základňu ústavu hydrológie v Lipt. Ondrašovej**. Pracovník ústavu im vysvetlil, čo to je hydrologický cyklus a ako kolobeh vody v prírode funguje. Z mapy sa dozvedeli, kde sú rozmiestnené meteorologické stanice v blízkosti našej obce. V záhrade pracoviska si žiaci pozreli meracie prístroje na meranie teploty vzduchu, slnečného žiarenia, vlhkosti a teploty pôdy,

na meranie prietoku, vodivosti a tiež teploty vody. Z videí sa dozvedeli, ako pracovníci kontrolovali a stavali meteorologické stanice. Triedy medzi sebou aj súťažili, ktorá trieda prenesie pomocou lyžičiek najviac vody za určitý čas. Množstvo vody následne odmerali v odmernom valci a odvážili.

Žiaci 7. roč. sa v máji zúčastnili zaujímavej exkurzie, ktorá začala v **Liptovskej vodárenskej spoločnosti v Lipt. Ondrašovej**. LVS zohráva dôležitú úlohu v živote prírody, a teda aj každého jedného z nás, pretože čistí odpadovú vodu z celého okresu Liptovský Mikuláš a ako úžitkovú vodu ju vracia späť do Váhu. Žiaci počas výkladu získali informácie, ktoré im pomohli pochopiť zložitý systém čistenia odpadovej vody. Mali šťastie, lebo pracovalo veľké šnekové čerpadlo, ktoré dvíhalo odpadovú vodu asi o 7 metrov, aby ďalej mohla tiecť samospádom. Privádzalo ju do menšej budovy, kde boli hrablice na zachytávanie hrubých nečistôt. Ďalej prechádzali cez jednotlivé stupne mechanického čistenia, ako sú lapáky piesku, jemné hrablice na zachytenie všetkých menších plávajúcich nečistôt, popri veľkých sedimentačných nádržiach, v ktorých sa na dno usadzuje primárny kal, ktorý sa ďalej využíva tak, že vzniká z neho bioplyn, ktorý v čistiarnach využívajú na vykurovanie. Potom prešli k biologickému čisteniu odpadovej vody, kde sa v aktivačných nádržiach pomocou mikroorganizmov odstraňujú rozpustné organické látky z vody. Prehliadka končila pri výpuste úžitkovej vody z čistiarne do rieky Váh. V rámci čistiarne si žiaci prezreli aj laboratórium, v ktorom kontrolujú kvalitu vody.

Z vodární sa žiaci presunuli na **cyklochodník**, kde už čakali **pracovníčky SMOPaJ-u**, aby žiakov oboznámili s **lužným lesom** (vrby, topole), ktorý sa tu nachádza. Pri Váhu pozorovali rôzne vtáky (čajky, rybáre, kačice a uvideli aj d'atľa malého). Poznávali obojživelníky, plazy, žaby a hmyz (mloky, vretenice, užovky, skokany zelené a hnedé a ropuchy, vážky, šidlá, potočníky). Ďalej poznávali kvety a kríky (chmeľ, žihľavu, cesnačku, túžobník, púpavu) a spoznávali huby, ktoré v lužnom lese rastú. Na poslednom stanovišti poznávali horniny a minerály, ktoré sa nachádza-

jú v Jalovčianke. V závere exkurzie sa presunuli do **Experimentálnej hydrologickej základne Hydrologickeho ústavu SAV v Lipt. Ondrašovej**.

Tretiaci navštívili **Národopisné múzeum v Liptovskom Hrádku**. Prezreli si expozíciu modrotlače, galériu paličkovanej čipky, nádherné priestory sobášnej siene a expozície Komorského úradu likavsko-hrádockého panstva v salónikoch bohatých na zbierky umeleckých diel, historického nábytku a poľovníckych trofejí. Na druhom poschodí si prezreli expozíciu pastierskej kultúry: pastiersku kolibu s vybavením, komárnik, odev pastierov, výrobky z ovčej vlny, rezbárske výrobky, hudobné nástroje,... Prešli sa aj Hrádockým arborétom, k hradu a kaštieľu sa dostali prechádzkou po hrádzi popri rieke Belá.

Exkurzia z biológie bola určená **pre piatok** a zameraná na **Mokrade a vodný ekosystém**. Viedli ju **pracovníčky Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva**. Počas cesty cez Trstené na Jalovec sa žiaci dozvedali zaujímavé informácie o rastlinách. Priamo na mieste boli vytvorené štyri stanovišťa. Na prvom žiaci určovali obojživelníky, plazy a vtáky, na druhom ryby, na treťom rastlinstvo a na štvrtom sa dozvedeli čo to o neživej prírode. Pri močiaroch pozorovali mäsožravé rastliny, na vlastné oči uvideli aj skokana hnedého. Počas prestávok žiaci zbierali odpadky.

Žiaci **8.A a 9.A triedy** sa zúčastnili **literárno-historickej exkurzie v Lipt. Mikuláši**. Navštívili **Múzeum Janka Kráľa a expozíciu Tatrín**. Cieľom bolo rozšíriť si poznatky o významných osobnostiach, ktoré sa v našom meste narodili alebo tu pôsobili. Zamerali sa najmä na lekára a dramatika **MUDr. Ivana Stodolu, M.M. Hodžu a Janka Kráľa**.

PREDNÁŠKY

Dňa **16. mája** zavítala do **8.A a 9.A triedy pani policajtky Poljaková**. Žiakov oboznámila s priestupkami a trestnými činmi. Žiaci sa dozvedeli, odkedy sú už trestne zodpovední a aký trest ich čaká v prípade trestného činu. Upozornila ich o rizikách, ako jednoducho sa dá spáchať trestný čin alebo priestupok.

Dňa **25. mája** sa žiaci **9.A triedy** zúčastnili prednášky s **pracovníčkou CPPaP pani riaditeľkou Frajtovou** zameranou na obchodovanie s ľuďmi. Prednáška bola spojená aj s filmovou ukážkou, ktorej žiaci hľadali znaky obchodovania s ľuďmi.

AKCIE

Výchovný koncert - do školy zavítal spevák zo skupiny **AYA - Boris Lettrich**, ktorý je zároveň auto-

rom programu, ďalej **Pavol Verčík a Peter Mihál**. Pre žiakov **I. stupňa** pripravili koncert zameraný na zdravý životný štýl pod názvom **HRAVO - ZDRAVO**. Prostredníctvom video ukážok, tematických pesničiek a prostredníctvom hovoreného slova sa žiaci dozvedeli, ako nezdravá strava vplyva na náš organizmus, prečo je nezdravé sedieť doma pri počítači, ale treba povedať **Áno pohybu**. Žiaci boli zapojení aj do kvízu a veselé pesničky ich nenechali sedieť na stoličkách.

Pre žiakov **II. stupňa** multimedialný motivačný koncert **TRENDSETTER** bol zameraný na vplyv médií na názory a psychiku mladých ľudí, na kyberšikanu, na závislosť na internete, na počítačových hrách, ... Cieľom bolo poukázať na zmysel života a na dôležitosť medziľudských vzťahov.

Aj tento školský rok sme si pripomenuli **DEŇ ZEME**. Pani učiteľky na **I. stupni** pripravili pre žiakov rôzne edukačné aktivity - prezentácie, pracovné listy, diskusie o znečistení a ochrane našej planéty, ... Na výtvarnej výchove žiaci vyjadrili svoj postoj k danej problematike. Našej oslávenkyni **Zemi** popriali veľa čistých riek, zdravých lesov, lúky plné kvetov, ... Na **II. stupni** žiaci **8.A triedy** pripravili rôzne kvízy pre svojich spolužiakov. Potom každá trieda na tému „Investujme do našej planéty“ vytvorili z odpadových materiálov rôzne výtvarné diela.

Posledný májový týždeň sa žiaci **4. ročníka** zúčastnili **ŠKOLY V PRÍRODE** spojenej s **plaveckým výcvikom na Hoteli Sorea Máj** v **Liptovskom Jáne**. V nádhernom prostredí **Jánskej doliny** postupne podnikli rôznorodé poznávacie aj pohybové aktivity.

Najskôr sa turistickou vychádzkou zoznámili s okolitým prostredím – **Jánska kaďa** s prameňom liečivej vody, zdolali aj náročnejší terén – **Jánsku vyhliadku**, navštívili **tunajšiu Mincovňu a kostol**. Ďalšie dni navštívili **Stanišovskú jaskyňu a Mini Slovensko**. Prekvapením bol psík **Deny**, ktorý so svojím pánom pracuje v **Horskej záchranej službe**. Pomáha vyhľadávať ľudí v lavíne aj v inom teréne. Žiaci videli ukážku výcviku psa, oboznámili sa s lavínovým airbag batohom a jeho použitím.

V dopoludňajších hodinách v rámci celého týždňa žiaci absolvovali **plavecký kurz**. Poobede a večer to boli rôzne pohybové hry v prírode.

Cieľom školy v prírode bolo rozšíriť a upevniť si teoretické poznatky z vyučovania o praktické skúsenosti o prírode priamym pozorovaním. Následne si pobytom v prírode upevniť zdravie, rozvinúť telesnú zdatnosť a výkonnosť.

• Deň detí

Prierezovú tému Ochrana človeka a zdravia plnili žiaci II. stupňa **na jarnom účelovom cvičení**, ktoré sa konalo v areáli školy dňa **30. mája**. Pokračujeme v spolupráci s **Akadémiou ozbrojených síl gen. M.R. Štefánika v Lipt. Mikuláši**. Jarné cvičenie viedli nrtm. P. Sekan a nrtm. J. Knižka, kpt. Mgr. Roman Markovič, PhD. a kadeti akadémie.

Ukážky boli rozmiestnené na šesť stanovišť: **biologická ochrana** – žiaci spoznávali **ochranné masky a protichemické oblečenie**, **topografická príprava – práca s mapou**, na treťom stanovišti to bola **vojenská výzbroj** a na štvrtom stanovišti si rozprávali, ako prežiť v **neznámom teréne**, ako si **založiť oheň** pomocou dostupných prostriedkov. Žiaci boli do jednotlivých aktivít zapájaní, všetko si mohli aj sami vyskúšať. Pribudlo aj **športové stanovište**, kde si žiaci zašportovali a medzi sebou zasúťažili. Medzi žiakov prišli aj vojaci a vojačky z **Vojenských skladov (Mútnik) - zdravotníci**, ktorí ukázali žiakom vybavenie sanitky. Žiaci sa dozvedeli, na čo slúžia jednotlivé prístroje v sanitke, mohli si sami vyskúšať poskytnutie prvej pomoci - umelé dýchanie, obväzovanie, ošetrovanie rán a zlomenín.

DEŇ DETÍ sme oslávili ako sa patrí, športovaním a hlavne zábavou. Žiaci I. stupňa sa vybrali do kina na film *Bella a Sebastián*. Žiaci II. stupňa tento deň odštartovali testom z dopravnej výchovy a následne sa presunuli na rôzne stanovišťa. Medzitriedny súboj sa začal štafetou, ktorej sa zúčastnili všetci žiaci. Víťazom sa stala 6.B. Druhý medzitriedny súboj bol kolektívne prezliekanie trička z osoby na osobu s pomocou spolužiaka. Tu zvíťazila 7.A. Po medzitriednych súbojoch sa žiaci rozdelili na dve skupiny. Jedna skupina hrala futbalový turnaj, kým druhá si prechádzala stanovišťa, pri ktorých sa žiaci nasmiali, ale si aj zlepšili spoluprácu v triednom kolektíve. Následne sa skupiny vymenili. Pri futbalovom turnaji súperili medzi sebou triedy 5. a 6. ročníka a triedy 7., 8. a 9. ročníka. Okrem víťazného tímu sa vyhlasoval aj najlepší strelec, takže motivácia na strieľanie gólov bola vysoká. Za 5. a 6. ročník to bol V. Jílek a za 7., 8., 9. ročník T. Kmeť. Stanovišťa pozostávali z úloh rôzneho druhu. Najväčšiu zábavu mali žiaci pri prekonávaní dráhy na lyžiach, kde sa ukázala kolektívna práca, ale aj skákanie vo vreci a preťahovanie lanom. Hlavičky si potrápili na stanovišti s hlavolamami, ale aj pri biologickom pexese, kde si za krátky čas mali zapamätať 10 vecí a následne ich priniesť. Slalomová dráha s loptičkou na pingpongovej rakete, hod loptičkou na cieľ, ale aj tanečný telefón deti zabavili. Overenie si nielen teoretických zručností z dopravnej výchovy, ale aj tých praktických si mohli na dopravnej súťaži, kde pomocou bicykla alebo kolobežky museli prekonávať slalomovú dráhu, rebrík, plošinu a mnohé iné. Slniečko nás sprevádzalo celý deň, rovnako ako úsmev na tvárach detí.

Dňa **17. mája** si žiaci v školskej jedálni pripomenuli **Medzinárodný deň mlieka**. Pripravili ho naše pani kuchárky. Pre všetkých stravníkov školskej jedálne navarili kakaový puding s ovocím, za čo im veľmi pekne ďakujeme. Všetci stravníci dostali tiež mliečko a aj informačno - vzdelávacie brožúrky od dodávateľa mlieka Tatanskej mliekárne v Kežmarku.

SÚŤAŽE

27. marca sa naši žiaci zapojili do celoslovenskej súťaže **Matematický klokan**. Úspešným riešiteľom sa stáva ten súťažiaci, ktorý porazí aspoň 80% súťažiacich vo svojej kategórii (v ročníku).

V druháckej kategórii súťažilo tento rok až 12 999 druhákov a **Sofia Kello z 2.A** prekonala 96%, **Viktor Vician z 2.B** 90% a **Oliver Sásik z 2.B** 84% súťažiacich.

Medzi 9 977 súťažiacimi tretiakmi sa podarilo stať úspešnou riešiteľkou **Danike Vydarenej z 3.B.** Predbehla 90% súťažiacich.

Aj medzi štvrtákmi, ktorých súťažilo tento rok 8 815 máme úspešného riešiteľa. **Tomáš Kuna z 4.A** prekonal 93% štvrtákov.

• Tomáš Kuna (OK HK, KK Vajanského Martin)

Z našich piatakov sa najlepšie darilo **Jakubovi Válekovi z 5.A.** Prekonal 83% zo 4 175 súťažiacich.

V šiestackej kategórii v konkurencii 3 460 žiakov podala najlepší výkon **Dorota Blaščíková z 6.B** (99%). Darilo sa aj **Andrejovi Vrabčovi z 6.B** (85%).

Oliver Krajčí z 8.A prekonal 83% z 2 326 ôsmakov a **Filip Močiliak z 9.A** 99% z 1 653 súťažiacich deviatakov.

28. marca sa v Žiline uskutočnilo **krajské kolo Matematickej olympiády v kategórii Z9.** Z okresu Lipt. Mikuláš naň postúpili štyria žiaci, z toho naši dvaja deviataci **Filip Močiliak** a **René Rusina**. **Filipovi** sa podarilo aj v tomto najvyššom kole stať úspešným riešiteľom a obsadil **9. miesto** zo 41 súťažiacich.

12. apríla sa uskutočnilo **okresné kolo Matematickej olympiády v kategórii Z6, Z7 a Z8.** Z našej školy sa súťaže zúčastnilo päť šiestáčiek a jedna ôsmačka.

V šiestackej kategórii sa naše tri dievčatá umiestnili na tých najvyšších priečkach zo 61 súťažiacich. **Liliana Majerčiaková** obsadila **1. miesto**, **Dorota Blaščíková** **2. miesto** a **Nina Močiliaková**

3. miesto!!! Aj **Viktória Spišiaková z 8.A** sa stala úspešnou riešiteľkou a medzi 31 ôsmakmi z okresu sa umiestnila na výbornom **7. mieste.**

V týždni **od 13. do 21. apríla** sa uskutočnila ďalšia zaujímavá **online súťaž – IQ olympiáda**, ktorej sa zúčastnilo 16 našich žiakov II. stupňa. Najlepší výsledok dosiahol **Ľuboš Kubeš z 8.A.** Porazil až 92% zo všetkých 12 622 súťažiacich. V tejto súťaži nie sú kategórie podľa veku alebo ročníka a všetci súťažiaci navzájom. Veľmi dobre sa darilo aj **Renému Rusinovi z 9.A** (84%), **Dorote Blaščíkovej z 6.B** (81%) a **Oliverovi Krajčimu z 8.A** (77%).

Hviezdoslavov Kubín je celoštátna postupová súťaž a prehliadka v umeleckom prednese poézie a prózy. Od vzniku Hviezdoslavovho Kubína v roku 1954 až po súčasnosť prešli jeho stupňami státisíce jednotlivcov, z ktorých sa stali významné osobnosti – Július Satinský, Ľubo Roman, Soňa Müllerová, Milan Ondřík a mnoho ďalších.

V utorok **4. apríla** školu reprezentovali **Janka Machajová z 2.B /poézia/**, **Tomáš Kuna z 4.A /próza/** a **Jakub Kuna z 6.A triedy /próza/**. **Víťazom okresného kola v prednese prózy sa stal Tomáš Kuna a postúpil do krajského kola (Vajanského Martin).** To sa konalo 2. mája v Literárnom múzeu SNK v Martine. V silnej konkurencii sa umiestnil na krásnom **2. mieste.**

V rámci **projektu Detská atletika** sa **3. mája** konala **Liptovská Kinderiáda**. Atletické preteky pre základné školy zorganizoval Atletický klub Kriváň Liptovský Mikuláš, ZŠ Janka Kráľa a mesto Liptovský Mikuláš. Každú zo zúčastnených škôl reprezentovalo 8-členné družstvo zložené z jedného chlapca a jedného dievčaťa z 2., 3., 4. a 5. ročníka. Všetci účastníci súťažili v behu na 30 m + druháci a piataci v skoku z miesta, tretiaci a štvrtáci v hode plnou loptou. Našu školu reprezentovali: **Lívia Králiková 2.A**, **Adela**

• Liptovská Kinderiáda

Blaščíková 3.A, Juliana Kellová 4.A, Zuzana Hriadeľová 5.A, Oliver Sásik 2.B, Martin Roth 3.B, Andrej Cevár 4.A a Juraj Dančo 5.A. **Družstvo získalo celkovo veľmi pekné 5. miesto** zo 14 základných škôl. Naše umiestnenia: **Oliver Sásik – 2. miesto v behu na 30m, Lívia Králiková – 3. miesto v behu na 30m, Adela Blaščíková - 1. miesto v behu na 30m + 2. miesto v hode plnou loptou, Martin Roth - 2. miesto v hode plnou loptou.**

Dňa **3. mája** sa v priestoroch školskej klubovne uskutočnilo školské kolo spevackej súťaže ľudových piesní **Slávik Slovenska 2023**. Zúčastnilo sa ho 17 súťažiacich z 5-tych a 6-tych ročníkov.

Kvalifikačné kolo malého futbalu sa konalo **5. mája** pre kategóriu žiakov 5. až 7. ročníka. Hralo sa na multifunkčnom ihrisku s umelou trávou na Okoličianskej Základnej škole. V skupine hrali ZŠ Liptovský Ján a ZŠ Okoličianska.

Výsledky zápasov ZŠ Bobrovec:

ZŠ Okoličianska – ZŠ Bobrovec, 11:2, góly Kmeť, Jílek

ZŠ Liptovský Ján – ZŠ Bobrovec, 3:1, góly 5x Kmeť, 2x N. Kuna, Gajan, Vlha, J. Kuna

Na **Okresnom kole Geografickej olympiády** v kategórii **G - 5. roč.** sa **31.marca** zúčastnilo 53 žiakov. Juraj Dančo sa umiestnil na 27. mieste s počtom bodov 52, Jakub Válek na 30. mieste s počtom bodov 50 a Ema Mateášová na 36. mieste s počtom bodov 46. V kategórii **F- 6.-7. roč.** súťažilo 59 žiakov. Najlepšie sa z našich žiakov umiestnila **Dorota Blaščíková**, a to na úžasnom **2. mieste** s počtom bodov 69 a **postúpila na krajské kolo**. Na 7. mieste sa umiestnila Ronja Grittersová s počtom bodov 63, na 30. mieste Nina Močiliaková s počtom bodov 45. **V kategórii E - 8.-9. roč.** súťažilo 57 žiakov. Najlepšie sa umiestnila **Viktória Spišiaková** na výbornom **2. mieste** s počtom bodov 71 a **postúpila na krajské kolo**. Na výbornom **4. mieste** sa umiestnil **Filip Močiliak**, ktorý dosiahol 70 bodov. Na 28. mieste sa umiestnil René Rusina s počtom bodov 51. V každej kategórii mohli žiaci získať maximálne 100 bodov.

Krajskom kole Geografickej olympiády sa uskutočnilo **26. apríla** na Katolíckej Univerzite v Ružomberku. V kategórii E – 8. a 9. ročník sa zúčastnilo 31 žiakov. **Viktória Spišiaková** sa umiestnila na krásnom **12. mieste a dosiahla 80 bodov** zo 100. V Kategórii F – 6. a 7. roč. sa zúčastnilo 32 žiakov. **Dorota Blaščíková** sa umiestnila na skvelom **13. mieste a dosiahla 77 bodov.**

Okresné kolo v atletike družstiev ZŠ sa konalo dňa 23.mája sa na atletickom štadióne Centra voľného času uskutočnili **Školské majstrovstvá okresu družstiev v atletike ZŠ**. Zúčastnilo sa ich takmer 200 najlepších vybratých atlétov zo 16 základných škôl. Našu školu reprezentovalo 6 dievčat a 6 chlapcov: Jurkovičová Alica (9.A), Spišiaková Viktória a Rusinová Lucia (8.A), Rusinová Sofia (6.A), Blaščíková Dorota a Polomčáková Lívia (6.B), Patrik Poproč (9.A), Michal Hamrák, Milan Gajan, Tomáš Kmeť, Nikolas Kuna (7.A), Jakub Kuna (6.A).

Najhodnotnejší výsledok nášho družstva získala **Dorota Blaščíková v hode vortexom** (detský oštep): hodila 42,5 m a získala **2. miesto**. Z chlapcov to bol **Michal Hamrák**, ktorý skočil **do diaľky 465 cm** a umiestnil sa na **5. mieste**. **Družstvo dievčat** sa umiestnilo na peknom **7. mieste** a **družstvo chlapcov na 12. mieste**.

Končí sa školský rok 2022/2023. Na dva mesiace sa zavrú školské brány a žiaci majú pred sebou zaslúžený dvojmesačný oddych. Desať mesiacov si plnili svoje školské povinnosti a ich snaha je odzrkadlená vo výsledkoch, ktoré dosiahli.

A tak prajem všetkým príjemné prázdniny a oddych venovaný k načerpaniu nových síl do ďalšieho školského roka.

Rozprávková noc

Po trojročnej prestávke, počas ktorej sa kvôli opatreniam koronavírusu (COVID-19) nemohli konať hromadné podujatia, sme opäť zorganizovali rozprávkovú noc v bobroveckej knižnici.

Príchod detí do knižnice bol naplánovaný na piatok 9. júna 2023 o 19.15 hod. Prvé dievčatko prišlo už o 18.45 hod. so slovami: „Ja som prišla skôr, lebo som sa už nemohla dočkať.“ Po 19-tej hodine to už vyzeralo, akoby sa v knižnici s deťmi vrece roztrhlo. Na akcii sa spoločne stretlo 28 žiakov z 3.A a 3.B triedy.

Pred sebou sme mali celú noc, na ktorú sa všetci veľmi tešili. Po privítaní a spoločnom zoznámení sa sme si porozprávali, ako vznikli rozprávky. Jednu s názvom SOL NAD ZLATO nám prišla prečítať naša poetka Anička Ondrejková. Aj keď bolo detí veľa, nevyrušovali a pozorne počúvali.

Po prečítaní rozprávky sme sa všetci odobrali na kráľovskú hostinu, na ktorej sme sa presvedčili, že v našej kráľovskej kuchyni soľ nechýba. Večera bola veľmi chutná. Podávali sa pečené zemiaky so syrom a s kečupom a k tomu bylinkový čaj.

Nasýtení a v dobrej nálade sme sa pobrali do spoločenskej sály, kde boli deti rozdelené do piatich kráľovstiev: zelené, žlté, červené, biele a modré. Každé kráľovstvo vypracovalo pracovný list, hádalo hádanky a vylúštilo tajničku. Ukázalo sa, že deti sú veľmi bystré, šikovné a dobre poznajú rozprávky.

Aby sa deti necítili ako v škole na vyučovaní, pripravili sme pre ne i tvorivé dielne. Každá princezná a každý princ, ktorý sa zúčastnil rozprávkovej noci, si vyrobil svoju vlastnú korunku. Fantázii sa medze nekládli a korunky boli naozaj nádherné.

Ďalšiu úlohu sme plnili v tanečnej sále. Aby sme si po toľkom sedení rozhýbali telo, hľadali sme roz-

právkové dvojice. Každý si vytiahol papierik s jedným menom rozprávkovej postavy a následne si hľadal svojho druhu. Tak sa postupne vytvorili dvojice ako Pat a Mat, Danka a Janka. Keď sa všetci úspešne našli, mohli si spolu zatancovať. Po spoločnom tanci sme sa s deťmi zahrali aj ich obľúbenú hru na sochy s hudbou. V priebehu hry deti po jednom odchádzali cez tmavú chodbu späť do knižnice. Počas tejto cesty museli prejsť nielen skúškou odvahy, ale aj hľadať indicie k nájdeniu pokladu.

Za hlbokej noci sme sa vydali do dediny po stopách vedúcich k pokladu. Z piatich indícií, ktoré tvorili jednotlivé písmená, museli kráľovstvá poskladať slovo - heslo slúžiace na otvorenie truhlice. V truhlici sa ukrýval vytúžený poklad. Deti to spoločnými silami hravo zvládli a po vyslovení hesla, ktoré znelo TORTA, sa truhlica otvorila. Na jej dne sa nachádzala krásna torta s motívom z rozprávky Sol nad zlato. Za tortu vyslovujeme srdečnú vďaku Danke Grajkovej. Keďže poklad vôbec nevážil málo, naše pomocníčky nám ho pomohli preniesť do sály kultúrneho domu.

Blížila sa poľnoc a deti boli zvedavé, čo ich ešte čaká. Ostali prekvapené, keď zazneli fanfáry, opona sa rozhrnula a na javisku sa v svetle reflektorov zaskvela kráľovná Sarka I. sediaca na svojom kráľov-

skom tróne. Ako odmenu za bohaté vedomosti, odvalu a statočnosť kráľovná deti slávnostne pasovala za princezné, princov a rytierov rozprávkovej noci. Každý si pri pasovaní prevzal pamätný list, jablčko a tašku s darčekom. Ani naše šikovné kuchárky neobišli naprázdno. Kráľovná im za ich kulinárske umenie udelila rád zlatej varešky.

Po polnočnom hodovaní a večernej hygieny sa deti uložili na spánok. V knižnici medzi svojimi obľúbenými knihami si každé dieťa snívalo svoju vlastnú rozprávku.

Ráno nastal v priestoroch knižnice opäť čulý ruch. Čas, ktorý nám ostal po raňajkách do príchodu rodičov, sme využili na hádanie hádaniek a na hry.

Srdečná vďaka za pomoc pri tomto vydarenom podujatí patrí Aničke Ondrejkovej, triednej pani učiteľke 3.A Mgr. Márii Díkovej, triednej pani učiteľke 3.B a obecnej poslankyni Mgr. Zuzke Brziakovej, obecným poslankyniam Zdenke Vejčíkovej, Zuzke Rusinovej a členkám kultúrnej komisie obce Bc. Marianke Hriadelovej, Ing. Alexandre Lisej, Mgr. Jarke Renkovej, našim kráľovským kuchárkam Danke Grajkovej a Bc. Mirke Tomkovej, pomocníckam Aničke Hriadelovej, Viki Tatkovskej a Zuzke Hriadelovej, ale aj všetkým deťom, bez ktorých by sa táto rozprávková noc nemohla uskutočniť.

Anna Kustrová

Pod'akovanie

„Žijú medzi nami ”

Niekedy stačí stretnúť jediného človeka a náš život sa úplne zmení. Aj naši pracovníci obecného úradu jedného dňa stretli takého človeka, ktorému by sa týmto spôsobom chceli poďakovať. Menovite pani Ľubke Sekanovej, ktorá sa počas cesty domov zastavila na chvíľu pri nich počas jedného horúceho dňa a podala im po nanuku na osvieženie. Nik jej to nepovedal, nik neprosil. Niežeby sa im život zmenil, ale ten skutok bol pre nich v tej chvíli taký silný, že si povedali aspoň niekto si váži našu prácu a chceme to vypovedať.

Vďaka patrí aj Jankovi Fáberovi, ktorý chlapcom nezištne pomohol pri vykášaní okolia „našej“ nádrže. Tiež vďaka patrí obyvateľom, ktorí boli vyčistiť nádrž od rias. Tú mnohí využívame v teplých dňoch na osvieženie. Ale sú aj takí, ktorí si nevážia snahu a ochotu, tých ktorí chcú aby sa iní cítili dobre. Okolie býva veľakrát, akoby tam bola skládka odpadu. Je fakt, že tam nie je vybudované krásne miesto na vyhodenie odpadkov. Ale prečo ich nechať práve tam? Vôbec si nevážime „skvost“, ktorý máme priamo pod „oknami“.

M. Zich a J. Garček

• • •

Pod'akovanie

Veľkú vďaka by sme chceli vysloviť pani Anne Ošovskej za dlhodobú prínosnú prácu pre obec a príspevky do občasnika Ozvena z Bobrovca.

Redakcia Ozveny z Bobrovca

• • •

Stavanie mája

Mesiac máj sa spája s láskou, ale aj s novým začiatkom a zrodom nového života. Májová čerstvosť zazelenaná príroda evokuje mladosť, sviežosť a energiu. Stromy, ktoré majú medzi rastlinami svoje zvláštne postavenie, symbolizovali mýtus boja jari so zimou či života so smrťou. Slovenským zvykom už od stredoveku preto bolo, že chlapci, ktorým sa páčilo nejaké dievča, stavali pred dom svojej vyvolenej strom ozdobený pestrofarebnými stuhami a papierikmi – máj. Ale nešlo vždy iba o lásku a prejavenie náklonnosti, máje si ľudia pred svoje domy stavali aj ako ochranu

pred zlými duchmi a chorobami. Poľnohospodárom zas mala priniesť májová zeleň dobrú úrodu. Stavanie májov však nie je len slovenský zvyk, okolo 15. storočia bol rozšírený po celej strednej Európe.

Máj je niekoľko metrov vysoký strom, väčšinou ide o jedľu, smrek alebo brezu. Jeho kmeň sa očistí od kôry aj konárov, ktoré sa nechajú iba na vrchu stromu. Ten je ozdobený rôznymi stužkami a mašľami. V predvečer prvého mája ho tajne postavil chlapec, ktorému sa páčilo niektoré slobodné dievča, pred jej dom. Niekedy, keď bolo záujemcov o dievčinu viac, nápadníci si máje navzájom rúcali. Máj teda znamenal vážny záujem, pričom strom musel byť naozaj pekný, symetrický a pekne ozdobený. Ak sa máj ozdobil ešte aj vencom s dlhokánskymi stuhami, malo to znamenať, že sa dievča za chlapca čoskoro aj vydá. Máj s vencom je teda symbolom akéhosi sľubu lásky. Táto tradícia bola sprevádzaná spevom a tancom, ktorý oslavoval nielen zrod novej lásky, ale aj definitívne víťazstvo jari nad zimou.

Hovorí sa, že iný kraj, iný mrav, a preto sa táto tradícia líšila v každom kúte Slovenska. Pomaly sa však na naše staré zvyky a tradície zabúda. Našťastie stále nájdeme desiatky obcí, kde ešte stavaním májov ľudia naozaj žijú, no stavia sa skôr už len jeden strom uprostred dediny alebo po pripravených miestach.

V našej obci už niekoľko desaťročí sa stavajú máje v predvečer sviatku „Sv. Ducha“. Keďže je tento sviatok pohyblivý, niekedy máme obec vyzdobenú už v máji, inokedy v júni. Naš Hasičský dobrovoľný zbor za sprievodu Dychovky prešiel obcou a v nedeľu 28.5.2023 bola naša obec v „novom“ šate.

Ďakujeme za výzdobu obce a za zachovávanie tradícií.

D.G.

Bylinky pre zdravie

V stredu 14. júna do našej obce zavítal Ing. Karel Steinbauer, majiteľ firmy Spektrum, ktorá sa zaoberá výrobou produktov na báze bylín.

Pretože bylinky rastú na Liptove a môžu sa použiť na čaje, masti, oleje a tinktúry, urobil 20 záujemcom fundovanú prednášku.

Bylinky rastú všade okolo nás. Napríklad také sedmokrásy. Môžu sa jesť rovno odtrhnuté (5-7 hlavičiek). Sú vhodné aj pre alergikov, nakoľko obsahujú minimum peľu. Pomáhajú pri bolestiach hlavy a na pokovidové problémy. Sušené na čaj ide – 1 lyžička do hrnčeka, zaliať horúcou vodou.

Prednášateľ nevynechal ani púpavu, kostihoj, očianku, materinu dúšku, mladé výhonky smreku, strezalku. Jedným slovom celú školu bylín rastúcich okolo nás.

A. Olšovská

Na pastierskej

Na salaši Pastierska bolo 15. júna veselo. Stretlo sa tam 60 členov Jednoty dôchodcov v Bobrovci pri vynikajúcich bryndzových haluškách. Nechýbal aperitív, žinčica a vínko od Vladka Moravčíka. Medzi nami si životné jubileum pripomenul náš správca farnosti – dôstojný pán Michal Marlenga. Ľudia s paličkami a na vozíku mali problém dostať sa na salaš. V tom nám pomohli a zasponzorovali: pán Janko Friar, majiteľ mikrobusu a pán Janko Kello, šofér na spomínanom vozidle. Ďakujeme.

Tak ako minulý rok, aj teraz nám v ústrety vyšiel pán Milan Gajan, spolumajiteľ salaša Pastierska. A tak si domov účastníci výletu niesli syr, májovú bryndzu, žinčicu a syrové nite. Počasie nám žičilo a istotne boli večer doma všetci spokojní a mohli už len spomínať.

A. Olšovská

Z výstavby chodníka „Potoveň“ - koniec obce

Slávnostné otvorenie salašnickej sezóny Bačova cesta 2023 na salaši Pastierska a symbolické „odomknutie“ lúk a pasienkov v Bobroveckej doline 28. 5. 2023

Folklórny súbor Liptov z Ružomberka

Majstrovstvá Bobroveckej doliny v plieskaní pastierskym bičom, 10. ročník

DEŇ OBCE

5. AUGUST 2023 - AREÁL ZŠ BOBROVEC

14:00 HOD.

PROGRAM:

- ▶ Mažoretky
- ▶ Divadlo Červený nos
- ▶ Detská lezecká stena
- ▶ Skákací hrad
- ▶ Jazda na koníkoch
- ▶ Predajné stánky

OBČERSTVENIE:

- ▶ Grilované špeciality
- ▶ Čapované pivo
- ▶ Nealko nápoje
- ▶ Varená kukurica
- ▶ Zmrzlina

- VEČERNÝ KONCERT -

KABÁT REVIVAL **ROCK THERAPY**

BALCO Media
SOUND & LIGHT & MULTIMEDIA

60 rokov
HO JAMES

60 rokov
ZŠ Bobrovec

